

Minnesanteckning

Typ av möte: Naturvårdsråd

Mötesdatum: 2016-02-24, 16.30 – 18.20

Närvarande:

Förtroendevalda

Björn Strehlenert (C),

Peter Zethraeus (M),

Anne Magnusson (AM),

Ordförande

1:e vice ordförande

2:e vice ordförande

Representanter för föreningar

Naturskyddsföreningen i Nacka

Boo Miljö och Naturvänner

Nacka Miljövårdsråd

Skuruparkens vänner

Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening

Boo Fiskevårdsområdesförening

Saltsjöbadens Naturskyddsförening

Saltsjöbadens Fiskevårdsförening

Föreningen Rädda Ältasjön

Ronny Fors

Kerstin Lundén, Magnus Sjöstedt,

Olof Sandström, Mats Husén

Gunilla Ingmar

Sten Fogelström

Ivar Häggblom

Tjänstemän

Dag Björklund

Finn Cederberg

Kajsa Gustavsson

Mats Haglund

Heidi Swahn

Natur- och trafikdirektör

Natur- och parkenheten

Natur- och parkenheten

Natur- och parkenheten

nämndsekreterare

Underskrifter

Ordförande

.....

Björn Strehlenert

Sekreterare

.....

Heidi Swahn

Justerande

.....

Kerstin Lundén

I. Nya naturreservat – Lägesrapport

Liselott Eriksson och Finn Cederberg

I Nacka finns idag 13 naturreservat.

Ytterligare sex är under bildande.

- Svärdsö kungjordes 150512. Ärendet ligger för närvarande hos regeringen.
- Skuruparken kungjordes 151027. Beslutet överklagades av markägaren. Ärendet hanteras för närvarande av Länsstyrelsen.
- Skarpnäs kungjordes 151110. Beslutet överklagades av markägaren.
- Baggenstaket. Beslut i NTN 160322. Kungörs förhoppningsvis under 2016.
- Ryssbergen. Arbete med att ta fram underlag pågår. Beslut i NTN under 2017.
- Rensättra. Arbete med att ta fram underlag pågår. Beslut i NTN under 2017.
- I Nackareservatet pågår arbete med att ta fram en ny skötselplan och nya föreskrifter.

2. Hur säkrar vi den biologiska mångfalden i Nacka? Liselott Eriksson

1. I detaljplaner och program arbetar ekologer och landskapsarkitekter med i projekten och tar stöd av de politiskt beslutade underlag som tagits fram. ÖP Grönstruktur- och kustprogrammen. Miljömålen, Grönytefaktor Nacka stad osv.
2. Genom reservatsbildningen 16% Nackas areal är skyddad i dagsläget
3. En Fauna- och viltvårdsstrategi har tagits fram och skall beslutas om i nästa NTN.
4. Skötselplaner tas nu fram för all naturmark på kommunens mark som syftar till en effektiv drift och uppföljning av Nackas naturmarker. Skötselplanerna beskriver olika biotoper samt skötsel och mål av dessa med syftet att gynna växt- och djurliv och skapa rika naturupplevelser.
5. En biotopkarta på all naturmark i förtätningsområden (start Nacka stad) som ska fungera som underlag i alla planering.

Frågor från föreningarna

- Kummelnäs – Byggherren har fällt alla träd, skalat av matjorden och sprängt trots att man ska ta hänsyn till biotop mm
- Samma sak i Solviken
Alla träd är borta. Enligt planen ska det vara en grönplan – detta måste bevakas att de följer planen och bygglovet.
- Förslag att projektledare som bygger Nacka stad kommer till naturvårdsrådet och förklarar hur de tänker gröna ytor.
- I Boo saknas ordentliga inventeringar i de små grönyterna. Föreningen håller på att göra en inventering av naturvärdena de små grönområden i Boo. I höst kommer detta vara klart som kommer att skickas till planenheten och bygglovsenheten som underlag.
Hittills har man hittat höga naturvärden, nyckelbiotoper och gammal naturskog som är värd att bevara.

- Bygglovshanteringen verkar inte fungera bra – man tar inte reda på hur naturvärdena ser ut. Det måste bli ett bättre samarbete mellan Bygglov och Park och natur där man går igenom detaljplanen. Det måste till ett bättre samarbete mellan byggherrar/ sökande och bygglovenheten för att implementera tankarna kring grönstruktur och ambitionerna som kommunen har. Bygglov måste se över marklov – och hur de efterlevs. Kontrollfunktionerna kommer alltid in för sent.
- Problem i Kummelnäs med nyexploaterade fastigheter och de gamla trädgårdarna med höga natur- och kulturvärden.

3. Vilka ärenden drivs i Skuruparken? Finn Cederberg

Miljöenheten

- Sju öppna ärenden gällande stugor.
- Tillsynsprojekt inom strandskyddat område.
- I vår skickas en skrivelse ut med information till stugägarna beträffande de regler som gäller vid tillbyggnader och dylikt.
- Inventering i höst

Bygglovenheten

Stuga 35; ansökan om bygglov för att uppföra ny stuga	MSN avslog ansökan. Länsstyrelsen upphävde beslutet. MSN överklagade och nu ligger ärendet hos mark- och miljödomstolen för prövning.
Stuga 15; olovlig byggnation	Hanteras för närvarande inte. Miljöenheten driver strandskyddsfrågan
Stuga 45; olovligt uppförd stuga	MSN har förelagt om rivning. Oklart om föreläggandet har vunnit laga kraft än.
Stuga 68; olovligt uppförd bastu m.m.	MSN har förelagt om rivning. Mark- och miljödomstolen har fastställt beslutet och det har vunnit laga kraft. Bygglov har begärt utdömande men fått avslag då stuginnehavaren inte delgivit mark- och miljödomstolens dom. Bygglov försöker nu delge. MSN fattade beslut om nytt föreläggande i januari.

4. Vitkindade gäss i Nacka Kajsa Gustavsson

Presentation av den vitkindade gåsen som art, utbredningsområden samt några beteenden.

Häckningsområden och övervintringsområden. Tre delvis genetiskt separerade bestånd. Grönland och Svalbard samt vårt bestånd det Rysk Sibiriska.

- Vitkindade gäss kan bli könsmogna vid två års ålder men många individer börjar inte häcka förrän vid tre eller fyra års ålder.
- Boet byggs oftast av gräs och dun på marken. Honan lägger vanligen mellan tre och sex ägg som hon ruvar i ca 25 dygn. Hanen vaktar boet under ruvningstiden men deltar inte i ruvningen.
- Den vitkindade gåsen är strikt monogam.
- Dödligheten hos nykläckta ungar av vitkindad gås är normalt stor – många tas av trutar
- Därefter är överlevnaden hög
- Havsörn och räv är predatorer på vuxna vitkindade gäss
- Ringmärkning i Östersjöregionen och i Arktis har visat att vitkindade gäss kan bli över 26 år gamla

De vitkindade gässen kom till Nacka i början av 1990-talet. Det medför vissa problem då gässens avföring gör en del områden svåra att använda för friluftsliv och rekreation. Detta gäller några av kommunens badplatser samt de stora gräsyrtorna vid Stora Nyckelviken.

Skyddsjakt bedrivs efter tillstånd från Länsstyrelsen.

Sedan år 2003 har ungefär 50 stycken gäss skjutits årligen i enlighet med Länsstyrelsens beslut.

6. Olovliga fällningar

Kajsa Gustavsson

Olovliga fällningar av träd på kommunalägd mark handlägger

Park- och naturenheten

Andra enheter handlägger

Strandskydd - Miljöenheten

Marklov – Bygglovsenheten

- Antal polis-anmälningar
- 2010 1
- 2011 4
- 2012 1
- 2013 6
- 2014 0
- 2015 3
- 2016 2

Olovligt fälld tall på strandpromenaden vid Baggensudden i Saltsjöbaden

- Den 16 mars 2011 fälldes en stor tall på kommunens mark.
- Fällningen var beställd av fastighetsägare boende på intilliggande fastighet.

- Händelsen polisanmäldes med skadeståndsanspråket 185 453 kr.
- Målet togs upp den 1 februari 2012 i Nacka tingsrätt där tingsrätten valde att gå på kommunens linje.
- Fastighetsägaren överklagade domen.
- I hovrätten ändrades tingsrättens dom. Skadeståndsbeloppet om 185 453 kr sattes ned till 50 000 kr.

7. Information om den tredje nackamasten

Finn Cederberg

Finn berättade att bygglovenheten vill informera rådet att ett företag har skickat in ansökan om en tredje nacka mast bredvid de andra masterna. Masten ligger på strandskyddat område – Miljöenheten har avstyrkt ansökan.

Som den ser ut idag kan inte ansökan hanteras.

Bygglovenheten har efterfrågat möte med företaget angående bland annat ändring på placeringen. Ärendet är vilande med avvaktan på aktivitet från företaget.

Synpunkter från föreningarna

- Karta i ansökan har felaktiga skalor och flera skalor i kartan, stagen är felplacerade mm. Kommunen gjorde ingen dokumentation av detta. Ärendet har inte gjort en riktig utlysning i tidningar och webb. Detta måste ses över vid nästa ansökan. Dokumentation måste vara riktig mm.
- Kan kommunen ha synpunkter på belysningen på de två master som står där idag? Masternas lampor verkar bli allt starkare. Finns det någon tillsyn eller krav?

8. Lekmiljöer för barn i Parkstrukturprogrammet

Mats Haglund

Information om parker, natur och friluftsliv i Nacka kommun och det som finns framtaget?

Grönstrukturprogramför Nacka kommun 2011

- Övergripande med fokus på friluftsliv och ekologiska värden. Underlag för bostadsnära rekreation begränsat.
- Omfattar alla grönytor både kommunens och privata mark-och fastighetsägares
- Underlag för översiktsplan och strategisk utveckling

Utvecklade strukturplanen 2015 –karta ”grönstruktur och stadsrum”

- Biologisk mångfaldsorienterad –alla grönytor redovisas.
- För rekreation och sociala värden är det endast intressant där kommunen har rådighet över marken som för allmän platsmark och ev. kommunfastigheter, skolor och idrottsplatser.
- Ekologiska samband och biologisk mångfald dominerar
  - Mål och visioner, analys finns redovisat som bilaga
  - Grönytefaktorn 2016 begränsas till kvartersmark

Parker, närnatur och stadsrum i Nacka stad och för hela kommunen

Långsiktigt mål med Parkstrukturprogrammet bör vara

- Överenskommet planeringsunderlag för tillgången till parker och bostadsnära natur, gröna promenadstråk och vattenkontakt, närhet till friluftsområden samt stadsrummens sammanhang och rekreationsvärden
- Klargöra markanspråken på parkmarken, som underlag för parkens utveckling mot mångfunktionalitet
- Verksamhetsmål NTN ”God tillgång till attraktiva parker...” också ett mätbart nyckeltal som ska redovisas varje år
- Indikator under miljömålet ”God bebyggd miljö”
- Underlag för beslut om investeringar och prioriteringar av skötsel och förvaltning i NTN

Parkstrukturprogram för Nacka stad, Tillgång till bostadsnära parker:

1. *Grannskapspark*—nära lilla parken, 5-10 min gångavstånd och nåbart utan hindrande barriärer
2. *Stadsdelspark*—större parken för en större stadsdel, tillgänglig för alla, på gång-och cykelavstånd
3. *Naturparken*—nära lilla naturpartiet, nåbart utan hindrande barriärer, för lek och naturupplevelse
4. Närhet till *friluftsområdet* eller strövområdet på gång-eller cykelavstånd.
Attraktiviteten och tillgängligheten ingår i arbetet med naturområden och naturreservat

Parkstrukturprogram för Nacka stad, analys av de viktiga bostadsnära parkerna

1. *Full rådgivning* över parker och grönområden: dvs. kommunägd och huvudsakligen allmän platsmark
2. *Tillgångsanalys* visar bostadskvarter där riktlinjerna inte uppfylls och förbättringsförslag behöver tas fram
3. Bostadsnära parkernas *attraktivitet* värderas.
4. *Skolor* kan också ha en kompletterande roll och park saknas
5. *Tillgångsanalys från förskolor och skolor* kan vara aktuellt i framtiden eftersom de egna gårdarna är små med krav på ”utflykter till park”.
6. *Mål och riktlinjer* för framtida planering, öppenhet för olika lösningar, och *inga absoluta krav*

Parkstrukturprogram för Nacka stad, Lämpliga riktlinjer och utgångspunkter:

Grannskapspark

- Minst ett hektar (100x100m) inom 300 meter från bostaden. Nåbar för alla, utan hindrande barriärer som trafikerade gator, spår, terräng eller privat mark, även utan broar eller andra passagemöjligheter.
- Parkkvalitet – i första hand 4 av 10 upplevelsevärden

- Lekinnehåll i form av anordnad lekplats i första hand för de yngre barnen, gärna naturlek.
- Tillgänglighetsanpassat så långt det är rimligt.

Stadsdelspark

- Minst tio hektar (200x500m) inom 500 meter från bostaden,
  - Parkkvalitet 6 av 10 upplevelsevärden, lekinnehåll och tillgänglighetskrav är högre än för grannskapsparken.
  - Lekplats för alla åldrar, tillgänglighetsanpassat. Större krav på innehåll och attraktioner även för hela staden och kommunen kan förekomma.
  - Naturpartier och föreningsliv är positiva tillgångar.
- Ex. Strandpark, naturpark eller stadspark

Naturpark

- Minst 1 hektar inom 300m, nåbar från bostaden
  - Parkkvalitet – i första hand 5 av de 8 upplevelsevärdena
  - Inget krav på anordnad lekplats. Däremot kan naturmiljön i sig ha stort lekvärde.
- Ex. Bergknalle, skogsdunge, ängsyta eller strandremsa.

Upplevelsevärden enligt SLU för gröonstrukturprogram

1. Vild – vildvuxet och stilla (Orördhet och trolska miljöer)
2. Artrik – mångfald (Variationsrikedom och naturpedagogik)
3. Rofylld – Lugnt, stilla, avskildhet (skogskänsla)
4. Rymd – sammanhängande (Utblickar och öppna landskap)
5. Samvaro – mötesplats, folkliv, fest (Service och samvaro)
6. Kultur och historia (Kulturhistoria och levande landskap)
7. Vistelek, lustgård, robust och påverkbar (Bostadsnära natur-och parkmiljöer)
8. Allmänning – öppna flexibla ytor, klippt gräs, robust tålig.
9. Aktivitet och utmaning, attraktion och anläggning
10. Vattenkontakt och strandpromenader

Synpunkter från Föreningarna

- Vad gör man för förbättra och värna om skolor och förskolornas fria lektyta? Ytorna har minskat generellt. Hur förhåller kommunen sig till detta i byggande av nacka stad när det är utrymmesbrist. Vad är målsättningen, riktvärden mm.
- Finns det möjlighet att få information från planenheten och utbildningsenheten på nästa möte?

9. Justering

Kerstin Lundén valdes att justera minnesanteckningarna.